

**AZ EURÓPAI UNIÓ
TANÁCSA**

**Brüsszel, 2011. június 20. (22.06)
(OR. en)**

11843/11

**SOC 585
COHOM 174
MI 317**

FELJEGYZÉS

Küldi: a Tanács Főtitkársága

Címzett: a delegációk

Előző dok. sz.: 10326/11 SOC 414 COHOM 141 MI 268

Tárgy: Az európai fogyatékoságügyi stratégia (2010–2020) megvalósításának támogatása
– A Tanács következtetései

A delegációk mellékelten kézhez kapják az EPSCO Tanács 2011. június 17-i ülésén elfogadott tanácsi következtetések végleges változatát.

**AZ EURÓPAI FOGYATÉKOSSÁGÜGYI STRATÉGIA (2010–2020)
MEGVALÓSÍTÁSÁNAK TÁMOGATÁSA**

A Tanács következtetései

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA ÉS A TAGÁLLAMOK KORMÁNYAINAK A TANÁCS
KERETÉBEN ÜLÉSEZŐ KÉPVISELŐI,

FIGYELEMBE VÉVE:

1. az Európai Unióról szóló szerződés 2. cikkét, amely kimondja, hogy az Unió többek között az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság és az emberi jogok – ideértve a kisebbségekhez tartozó személyek jogait – tiszteletben tartása értékein alapul, és hogy ezek az értékek közösek a tagállamokban, a pluralizmus, a megkülönböztetés tilalma, a tolerancia, az igazságosság, a szolidaritás, valamint a nők és a férfiak közötti egyenlőség társadalmában, valamint annak 3. cikkét, amely értelmében az Unió küzd a társadalmi kirekesztés és megkülönböztetés ellen, és előmozdítja többek között a társadalmi igazságosságot és védelmet;
2. az Európai Unió működéséről szóló szerződés 19. cikkét, amelynek értelmében a Tanács az Európai Parlament egyetértését követően megfelelő intézkedéseket tehet a – többek között a fogyatékoságon alapuló – megkülönböztetés leküzdésére;
3. az Európai Unió működéséről szóló szerződés 10. cikkét, amelynek értelmében politikai és tevékenységei meghatározása és végrehajtása során az Unió küzd mindenfajta – többek között a fogyatékoságon alapuló – megkülönböztetés ellen;
4. az Európai Unió Alapjogi Chartáját¹, amely újólag megerősíti a megkülönböztetés tilalmát, valamint a fogyatékosággal élő személyek integrációjának elvét;

¹ HL C 364., 2000.12.18., 1. o.

5. az ENSZ Közgyűlése által 2006. december 13-án elfogadott, a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezményt² (a továbbiakban: az ENSZ-egyezmény) és az ahhoz kapcsolódó fakultatív jegyzőkönyvet;
6. a fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezménynek az Európai Közösség által történő megkötéséről szóló, 2009. november 26-i tanácsi határozatot³, beleértve a határozat mellékletének az egyezmény hatálya alá tartozó kérdésekkel kapcsolatos közösségi jogi aktusokat felsoroló függelékét is. E függelék az alábbi kérdésekkel kapcsolatos jogi aktusokat tartalmaz: hozzáférhetőség, önálló életvitel és társadalmi befogadás, munka és foglalkoztatás, személyes mobilitás, az információhoz való hozzáférés, statisztika és adatgyűjtés, továbbá nemzetközi együttműködés;
7. az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság „Fogyatékos személyek: foglalkoztatás és fokozatos hozzáférhetőség” című, 2010. március 17-i véleményét⁴, amely szerint tovább kell fejleszteni az európai jogszabályokat, végre kell hajtani a szakpolitikákat, valamint új eszközök elfogadásával megfelelő finanszírozást kell biztosítani a fogyatékossgal élő személyek ügyéhez;
8. az új európai fogyatékossgügyi keretről szóló tanácsi állásfoglalást⁵ és az Európai Unióban a fogyatékossgal élők helyzetéről szóló tanácsi állásfoglalást⁶;

² <http://www.un.org/disabilities/convention/conventionfull.shtml>.

³ HL L 23., 2010.1.27., 35. o.

⁴ SOC/363.

⁵ 10173/10.

⁶ HL C 75., 2008.3.26., 1. o.

9. a fogyatékoságügyért felelős miniszterek három informális ülését, melyeket a német elnökség alatt 2007. június 11-én, a szlovén elnökség alatt 2008. május 22-én, illetve a spanyol elnökség alatt 2010. május 19-én rendeztek meg, ahol a miniszterek az ENSZ-egyezmény végrehajtására és annak az európai fogyatékoságügyi cselekvési terv prioritásai közé történő felvételére összpontosítottak, továbbá elismerték a tagállamok és az Európai Unió közötti együttműködés fontosságát annak érdekében, hogy megerősödhessen a fogyatékoság emberi jogokon alapuló megközelítése;
10. az európai fogyatékoságügyi stratégia (2010–2020) új kihívásairól szóló, 2011. április 19–20-án Budapesten megrendezett magas szintű konferenciát, melynek fő témái a foglalkoztatás, az oktatás, valamint a szegénység elleni küzdelem terén az európai fogyatékoságügyi stratégia és az Európa 2020 stratégia között fennálló kapcsolat, továbbá az ENSZ-egyezmény végrehajtását szolgáló stratégiák voltak;

ÜDVÖZÖLVE:

11. az ENSZ-egyezmény ratifikálása, hivatalos megerősítése és teljes körű végrehajtása érdekében a tagállamok és az Európai Unió által vállalt kötelezettségeket és elért eredményeket;
12. az ENSZ-egyezmény 2011. január 23-i hatálybalépését az Európai Unió tekintetében;
13. azt a tényt, hogy az Európa 2020 stratégiáról szóló bizottsági közlemény⁷ elismeri, hogy a fogyatékosághoz kapcsolódó kérdések a szegénység elleni küzdelem egyik európai és nemzeti prioritását képezik, valamint azt, hogy a fogyatékosággal élő személyek helyzetének javítását célzó javasolt intézkedések beillesztésre kerülnek az Európa 2020 stratégia több kiemelt kezdeményezésébe, így például a szegénység és társadalmi kirekesztés elleni küzdelem európai platformja, a „Mozgásban az ifjúság”, a digitális menetrend, az „Innovatív Unió”, valamint az új készségek és munkahelyek menetrendje elnevezésű kezdeményezésekbe is.

⁷ 7110/10.

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA ÉS A TAGÁLLAMOK KORMÁNYAINAK A TANÁCS
KERETÉBEN ÜLÉSEZŐ KÉPVISELŐI

14. ÜDVÖZLIK az európai fogyatékoságügyi stratégia (2010–2020)⁸ Európai Bizottság általi elfogadását, TUDOMÁSUL VESZIK az azt kísérő munkadokumentumokat, és várakozással tekintenek a stratégia végrehajtására vonatkozó kezdeti tervben foglalt intézkedésekkel kapcsolatos együttműködés elé;

A stratégia keretet biztosít az azon különböző helyzetek megoldását célzó európai szintű fellépéseknek, valamint nemzeti szinten javasolt intézkedéseknek, amelyekkel a fogyatékosággal élő nők, férfiak és gyermekek szembesülnek. Átfogó célkitűzése az, hogy erősítse a fogyatékosággal élő személyek pozícióját annak érdekében, hogy teljes mértékben élhessenek jogaikkal, és teljes körűen részt vehessenek a társadalomban és az európai gazdaságban. Különösen az egységes piac keretébe tartozó, illetve konkrétan az annak szociális és gazdasági dimenzióját erősítő intézkedések lehetnek előnyösek a fogyatékosággal élő személyek, így a többszörös megkülönböztetés veszélyének kitétt személyek számára is. A stratégia nyolc fő intézkedési területet jelöl ki: akadálymentesítés, részvétel, egyenlőség, foglalkoztatás, oktatás és képzés, szociális védelem, egészség és külső fellépés. Több általános, illetve végrehajtási eszközt is javasol;

15. FELKÉRIK A TAGÁLLAMOKAT ÉS A BIZOTTSÁGOT, hogy hatáskörüknek megfelelően és a szubszidiaritás, az arányosság, valamint a jobb szabályozás elvével összhangban tegyenek további előrelépéseket a fent említett nyolc intézkedési területen azáltal, hogy meghozzák a szükséges és megfelelő intézkedéseket, beleértve az alábbiakat:

⁸ 16489/10 + ADD 1 + ADD 2.

a) Általános szakpolitika

- i. a fogyatékossgal élő személyekkel kapcsolatos attitűdök pozitív megváltozásának elősegítése érdekében mozdítsák elő az ENSZ-egyezmény megerősítését és alkalmazását, valamint szükség szerint az egyezmény végrehajtása során igazítsák ki az uniós és a nemzeti jogszabályokat;
- ii. adott esetben és a szükséges mértékben fokozzák a fogyatékossgal élők helyzetére vonatkozó uniós szintű statisztikák rendszeres gyűjtésére irányuló erőfeszítéseket;
- iii. a javasolt fellépések végrehajtása céljából a megfelelő módon használják fel a meglévő uniós pénzügyi programokat és finanszírozást, a jövőbeli pénzügyi keretről folytatott tárgyalások sérelme nélkül;
- iv. nemzeti reformprogramjaik kialakítása során vegyék figyelembe a fogyatékossgügyi szempontokat, illetve általánosabb értelemben segítsék elő a fogyatékossgügyi szempontoknak az Európa 2020 stratégiában való érvényesítését;

b) Akadálymentesség

- i. támogassák mindazokat a megfelelő törekvéseket, amelyek a termékekhez és a szolgáltatásokhoz – különösen az épített környezethez, a közlekedéshez, az információkhoz és a kommunikációhoz, és ezen belül valamennyi releváns területen a különböző technológiákhoz és szolgáltatásokhoz – való hozzáférés javítására irányulnak, azáltal, hogy közbeszerzések révén ösztönzik a piacot, valamint megvizsgálják, hogy szükséges-e európai szabványokon alapuló koherens követelmények kidolgozása;
- ii. szorgalmazzák az akadálymentesség és az egyetemes tervezés beépítését az oktatási tantervekbe és a képzésbe valamennyi kapcsolódó szakma és foglalkozás esetében, különösen a mérnöki tudományok és az építészet területén;

c) Részvétel

- i. segítsék elő a fogyatékossgal élő személyek függetlenségét és közösségbe való beilleszkedését a másokkal egyenlő választási lehetőség követelményének megfelelően, különösen azáltal, hogy többféle – igényeikhez igazított – otthoni, intézményi vagy egyéb közösségi támogató szolgáltatást is kialakítanak számukra;
- ii. biztosítsanak egyenlő lehetőségeket a politikai életben való részvételre, ideértve az európai választásokon való részvételt is;
- iii. a szemléletformálás, illetve a fogyatékossgal élő személyek részvételének növelése és társadalmi beilleszkedésének javítása érdekében – akadálymentes formátumban is – segítsék elő a kommunikációt és a tájékoztatást;

d) Egyenlőség

- i. mozdítsák elő és védelmezzék a fogyatékossgal élők méltóságát, folytassák a fogyatékossgal élőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelmet, valamint a fogyatékossgal élőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés elleni védelem meglévő jogi keretrendszerének felülvizsgálatát, adott esetben nemzeti és európai szinten egyaránt;
- ii. ösztönözzék a bevált gyakorlatok cseréjét a fogyatékossgal foglalkozó magas szintű csoporton belül, és ezzel összefüggésben összpontosítsanak különösen az ENSZ-egyezmény uniós és tagállami szintű végrehajtásával kapcsolatos tapasztalatokra;

e) Foglalkoztatás

- i. integrációjuk és a nyitott munkaerőpiacon való boldogulásuk megkönnyítése érdekében segítsék elő a fogyatékossgal élők számára az átadható ismeretek és készségek elsajátítását;

- ii. ösztönözzék a fogyatékossgal élők foglalkoztatását a közbeszerzés területén meglévő szociális rendelkezések alkalmazása, valamint az állami támogatásnak az alkalmazandó szabályokkal összhangban történő felhasználása révén;
 - iii. a fogyatékossgal élők foglalkoztatásának ösztönzése céljából támogassák a támogató technológiákkal kapcsolatos kutatásokat és e technológiák alkalmazását;
 - iv. törekedjenek a fogyatékossgal élők – így a csökkent munkaképességűek – foglalkoztatási lehetőségeinek növelésére, és alakítsanak ki együttműködést a munkaerőpiac – például a támogatott, és szükség esetén a védett foglalkoztatás – terén, illetve a szociális védelemmel és az oktatási rendszerekkel kapcsolatban;
- f) Oktatás és képzés
- i. támogassák a kapcsolódó kezdeményezéseket, amelyek célja, hogy ismereteik, készségeik és képesítéseik bővítése érdekében a fogyatékossgal élők másokkal egyenlő mértékben vehessenek részt a minőségi oktatásban és képzésben, elősegítve ezáltal mobilitásukat és foglalkoztathatóságukat;
 - ii. ösztönözzék a fogyatékossgal élők támogatását és segítségét célzó bevált gyakorlatok cseréjét, beleértve az összehasonlító tanulmányokat is, annak érdekében, hogy – például támogató technológiák alkalmazása révén – javuljon az oktatási rendszer minden szintjéhez való hozzáférésük.
- g) Szociális védelem
- i. a szociális szolgáltatások önkéntes európai minőségi keretrendszerével összefüggésben, amelyet a szociális védelemmel foglalkozó bizottság 2010. október 6-án fogadott el, fordítsanak különös figyelmet a fogyatékossgal élők igényeire;

- ii. védintézkedések kidolgozása, illetve fenntartása révén biztosítsák a fogyatékossgal élő személyek szociális védelmét, figyelembe véve az általános gazdasági helyzetet és annak hatását a fogyatékossgal élőkre;

h) Egészség

többek között az egyenlőtlenségek felszámolása, valamint a tagállamok hatásköreinek megfelelően a fogyatékossgal megelőzése érdekében végzett, az egészségi állapotra vonatkozó korai szűrés támogatása révén, továbbá az egészségügyi szakemberek számára nyújtott, fogyatékossgal kapcsolatos szemléletformáló képzések és adott esetben a fogyatékossgal élő személyekre szabott egészségügyi szolgáltatások kialakítása által javítsák a minőségi egészségügyi ellátáshoz való egyenlő és tényleges hozzáférést;

i) Külső fellépések

a külső fellépések – így az EU bővítése, a szomszédsgai és fejlesztési programok, továbbá a sürgősségi és a humanitárius segítségnyújtás – keretében mozdítsák elő a fogyatékossgal élők jogait, és növeljék a fogyatékossgal kapcsolatos kérdések mint emberi jogi kérdések láthatóságát, továbbá támogassák az ENSZ-egyezmény harmadik országok általi végrehajtását;

16. FELKÉRIK A TAGÁLLAMOKAT, hogy:

- a) az ENSZ-egyezmény végrehajtásakor a jogalkotás és a szakpolitikák kidolgozása és végrehajtása során egyeztessenek szorosán a fogyatékossgal élő személyekkel, illetve aktívan vonják be őket e folyamatokba, képviseleti szervezeteiken keresztül is, valamint
- b) vonják be a civil társadalmat, különösen a fogyatékossgal élő személyeket és képviseleti szervezeteiket az ellenőrzési folyamatba, és tegyék lehetővé az abban való teljes körű részvételüket;

17. FELKÉRIK A BIZOTTSÁGOT, hogy a következő fellépésekkel támogassa a tagállamok által hozott intézkedéseket:

18. a fogyatékosügyi szempontoknak az Európa 2020 stratégiát támogató valamennyi fellépés során történő általános érvényesítése révén fordítson figyelmet a fogyatékosokkal élők igényeire;
19. az Európa 2020 stratégia kiemelt céljainak megvalósításában elért eredmények nyomán követése során fordítson figyelmet a fogyatékosokkal élők helyzetére;
20. a meglévő uniós forrásokból folyósított célzott támogatás révén a jövőbeli pénzügyi keretről folytatott tárgyalások sérelme nélkül csökkentse a társadalmi kirekesztést és javítsa a foglalkoztatási lehetőségeket és a készségeket a leghátrányosabb helyzetben lévők számára is, különösen annak biztosítása révén, hogy a megkülönböztetés tilalmának elvét és a mindenki számára – így a fogyatékosokkal élők számára is – biztosított akadálymentesség elvét horizontális elvként alkalmazzák az európai finanszírozás keretében;
21. vizsgálja felül a fogyatékosokkal élők számára az akadálymentesség biztosítását, valamint a hátrányos megkülönböztetéssel szemben történő védelmüket célzó meglévő keretet;
22. európai, nemzeti, regionális és helyi szinten segítse elő a bevált gyakorlatok cseréjét;
23. az ENSZ-egyezmény 33. cikkével összhangban javasoljon irányítási keretet az egyezmény EU általi végrehajtásának nyomán követésére, beleértve a fogyatékosokkal foglalkozó magas szintű munkacsoport feladatainak és jogállásának felülvizsgálatát, valamint adott esetben mérlegelje annak megerősítését, továbbá egy vagy több független mechanizmus kijelölését vagy megerősítését is, figyelemmel valamennyi érintett uniós intézményre, szervre, hivatalra, illetve ügynökségre;
24. vonja be a civil társadalmat, különösen a fogyatékosokkal élő személyeket és képviselői szervezeteiket az egyezmény uniós szintű végrehajtásába, valamint az előírt nyomán követési és jelentéstételi tevékenységekbe;
25. uniós szinten az ENSZ-egyezmény előírásainak való teljes körű megfelelés biztosítása érdekében kövesse nyomon a vonatkozó uniós jogszabályokat és politikákat.